

	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус освітнього компонента			
		Н.ПП.15 Порівняльна психологія			
		Статус обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)			
Галузь знань		05 Соціальні та поведінкові науки			
Спеціальність		053 Психологія			
Освітня програма		Психологія (практична психологія)			
Рівень вищої освіти		Перший (бакалаврський)			
Форма навчання		Денна / Заочна			
Курс		II			
Семестр		IV / III-IV			
Обсяг дисципліни		Кредити	3,5	Години	105
		Лекційні			18 / 4
		Практичні/семінарські			32 / 6
		Лабораторні			
		Самостійна робота			55 / 95
Семестровий контроль		екзамен (IV сем.)			
Викладач		Радул Ірина Геннадіївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи			
Контактна інформація		I.H.Radul@cuspu.edu.ua			
Кафедра		психології та соціальної роботи			
Факультет		педагогіки, психології та мистецтв			
Предмет навчання		вивчає загальне та відмінне в психіці тварин та людини, порівнює психічні процеси тварин і людини в онто- та філогенезі, знаходить якісні відмінності, які обумовлені соціально-історичними факторами, розвитком трудової діяльності, суспільного життя, мови та свідомості людини.			
Мета		сформувати у студентів основу для розуміння загального процесу становлення та розвитку психіки, ролі біологічних детермінант в онтогенезі психіки людини; ознайомити їх з основними проблемами теоретичної та експериментальної зоопсихології та порівняльної психології, сучасними досягненнями в цих науках; залучати знання суміжних галузей науки (етології та антропології)			
Компетентності		Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачає застосування основних теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов			
		Загальні компетентності:			

	ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним Спеціальні (фахові, предметні компетентності): ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. ФК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків ФК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. ФК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
Програмні результати	ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Еволюція психіки Тема 1. Поняття про зоопсихологію та порівняльну психологію Тема 2. Елементарна сенсорна психіка. Перцептивна психіка Тема 3. Проблема інтелекту тварин Змістовий модуль 2. Розвиток психічної діяльності тварин в онтогенезі Тема 4. Проблема онтогенезу поведінки. Розвиток психічної діяльності в пренатальному періоді Тема 5. Розвиток психічної діяльності в ранньому постнатальному періоді. Тема 6. Розвиток психічної діяльності в ювенільному (ігровому) періоді Змістовий модуль 3. Загальна характеристика психічної діяльності тварин Тема 7. Інстинктивна поведінка

	Тема 8. Научіння
Критерії оцінювання роботи студентів	Оцінювання якості знань студентів в умовах організації освітнього процесу за кредитно-трансферною накопичувальною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ЄКТС та національною шкалою оцінювання. <i>Методи контролю:</i> спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. <i>Види контролю:</i> поточний, підсумковий. Умови допуску до підсумкового контролю: виконання всіх завдань, призначених для практичних занять та самостійної роботи. <i>Форма контролю:</i> екзамен. Загальна система оцінювання дисципліни: активна участь в роботі, поточне та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу, вага оцінки розподілена по темах (5 б.), тестовий контроль (15 б.); загальна кількість балів – 60 балів та 40 балів за екзамен. <i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку, яка знижується на 10%. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Розподіл балів екзаменаційної оцінки: <i>Відмінно (А) (90-100 б.).</i> – студент відмінно опанував матеріал, відповідь повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Творче застосування знань при вирішенні завдань. Здатність до знаходження нових джерел, знань та способів їх одержання. Спроможність знаходити нові способи розв'язання завдань. Знання мають логічний, доказовий та послідовний характер. <i>Добре (В) (82-89 б.)</i> – студент добре опанував вивчений матеріал, застосовує знання у стандартних ситуаціях, уміє: аналізувати й систематизувати інформацію, уміє дати ґрунтовну відповідь на поставлене запитання, володіє понятійним апаратом, аргументує правильність власних підходів, допускає незначні неточності чи не грубі фактичні помилки. <i>Добре (С) (74-81 б.)</i> - знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, допускає

	неточності, вільно усуває помилки й відповідає на зауваження. Відповідь логічна, доказова, однак не зовсім послідовна у викладенні. <i>Задовільно (Д) (64-73 б.)</i> – студент в цілому правильно відтворює навчальний матеріал, знає основні теорії й факти, уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; уміє робити окремі висновки, частково контролює власні навчальні дії. <i>Задовільно (Е) (60-63 б.)</i> - відповідь неповна, фрагментарна. Знання недостатньо стійкі та послідовні. Студент частково використовує знання у практичній діяльності, застосовує їх в основному при розв’язанні задач репродуктивного характеру. <i>Незадовільно (Fх) (35-59 б.)</i> - студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності, оперує лише загальними фразами; відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлення (судження); відповідь має стислий та формальний характер. <i>Незадовільно (F) (1-34 б.)</i> - студент неспроможний системно відтворити знання, не дотримується викладених в лекції ідей, теорій, фактів. Відсутня стійкість, логічність, послідовність відповіді. Відтворювані знання викривлено, систематизація фактів відбувається в залежності від постановки запитань та власного тлумачення проблеми, наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.
Політика курсу	<i>Відвідування занять.</i> Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Інші пропуски відпрацьовуються у встановлені викладачем терміни. Студенти зобов’язані дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. <i>Політика щодо академічної доброчесності:</i> виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату. В умовах онлайн навчання спілкування викладачів зі здобувачами можна здійснювати за допомогою дистанційних технологій (мережі Інтернет,

	електронної пошти).
Інформаційне забезпечення	1. Гічан І. С. Порівняльна психологія. Зоопсихологія: Конспект лекцій. Київ: НАУ, 2003. 73 с. 2. Губко О.Т. Основи зоопсихології Навчальний посібник / За ред. С.І. Болтівця. К.: Світогляд, 2006. 3. Ільєнко М.М. Зоопсихологія з елементами порівняльної психології: К.: Ліра-К, 2020. 208 с. 4. Кулеша-Любінець М. М. Порівняльна психологія: навчально-методичний комплекс. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 72 с. 5. Методи дослідження в зоопсихології [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://umco.ua/14/14-1/14-12269/ht.ml 6. Москалець В. П. Зоопсихологія і порівняльна психологія: Підручник. Вид. 2-ге, переробл., доповн. Київ: Ліра-К, 2020. 204 с. 7. Москалець В.П. Зоопсихологія та порівняльна психологія: підручник. Вид. 2-ге перероб., доп. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 224 с. 8. Палій А. А. Словник-довідник з порівняльної психології. Івано-Франківськ: Плай, 2004. 76 с. 9. Панчук Н.П. Порівняльна психологія: Навчальний посібник. - Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2019. 206 с. 10. Туриніна О. Л., Сердюк Л. З. Порівняльна психологія: Навчальний посібник. Київ: МАУП, 2005. 228 с. 11. Чайченко Г. М. Поведінка і психіка тварин: Навчальний посібник. Київ: ВПЦ «Київський ун-т», 2000. – 198 с. www.uk.wikipedia.org www.nbu.gov.ua http://upsihologa.com.ua/library.html http://www.sexualdysfunction.ru/ http://chitalka.info/ps_22/index.html
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, проєктор, ноутбук, смартфон, наукова література з навчальної дисципліни, презентаційні матеріали. Застосунки у смартфоні Google Classroom, Google Meet Telegram, Viber)